

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2021 m. vasario 12 d.
(OR. en)

6179/21

ECOFIN 142
REGIO 23
CADREFIN 71
CODEC 204

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

---

nuo: Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo
direktorė Martine DEPRez

gavimo data: 2021 m. vasario 12 d.

kam: Europos Sąjungos Tarybos generaliniam sekretoriui Jeppe
TRANHOLMUI-MIKKELSENI

Komisijos dok. Nr.: C(2021) 1054 final

Dalykas: Komisijos pranešimas „Reikšmingos žalos nedarymo principo taikymo
pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės
reglamentą techninės gairės“

Delegacijoms pridedamas dokumentas C(2021) 1054 final.

Priedama: C(2021) 1054 final

Briuselis, 2021 02 12
C(2021) 1054 final

Komisijos pranešimas

Reikšmingos žalos nedarymo principo taikymo pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės reglamentą techninės gairės

Komisijos pranešimas

Reikšmingos žalos nedarymo principo taikymo pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės reglamentą techninės gairės

Šis dokumentas grindžiamas Reglamento dėl ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės tekstu, dėl kurio Europos Parlamentas ir Taryba politiniu lygmeniu susitarė 2020 m. gruodžio mėn. (2020/0104 (COD))¹.

Šios techninės gairės skirtos padėti nacionalinėms institucijoms parengti ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės reglamentą. Autoritetingai aiškinti Sąjungos teisę yra kompetentingas tik Europos Sąjungos Teisingumo Teismas.

Reglamente, kuriuo nustatoma Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė (EGADP), nustatyta, kad jokia į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą įtraukta priemonė neturėtų būti daroma reikšminga žala aplinkos tikslams, kaip apibrėžta Taksonomijos reglamento 17 straipsnyje^{2,3}. EGADP reglamente taip pat nustatyta, kad vertinant ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus turėtų būti užtikrinta, kad kiekviena į tuos planus įtraukta priemonė (t. y. kiekviena reforma ir kiekviena investicija) atitiktų reikšmingos žalos nedarymo principą (RŽNP)⁴.

EGADP reglamente taip pat nustatyta, kad Komisija turėtų pateikti RŽNP taikymo pagal EGADP technines gaires⁵. Tos techninės gairės pateikiamos šiame dokumente. Šiose gairėse nustatomos tik RŽNP taikymo pagal EGADP sąlygos, atsižvelgiant į tos priemonės ypatumus, ir jos nedaro poveikio Taksonomijos reglamento ir kitų priimtų teisėkūros aktų, susijusių su kitais ES fondais, taikymui ir įgyvendinimui. Šiomis gairėmis siekiama patikslinti RŽNP reikšmę ir tai, kaip jis turėtų būti taikomas pagal EGADP ir kaip valstybės narės gali įrodyti, kad jų siūlomos į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus įtrauktos priemonės atitinka šį principą.

¹ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-14310-2020-INIT/en/pdf>. Šiuo metu vyksta teisinės peržiūros procesas, todėl dėstomųjų dalių nuostatų numeracija ir formuluotės gali keistis.

² Žr. EGADP reglamento 4a straipsnį „Horizontalieji principai“ (jame nustatyta, kad pagal EGADP gali būti remiamos tik tokios priemonės, kuriomis laikomasi RŽNP) ir 15 straipsnį „Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planas“ bei 16 straipsnį „Komisijos vertinimas“ (juose, be kita ko, nurodoma, kad ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planuose turėtų būti paaiškinta, „kaip planu užtikrinama, kad jokia į planą įtraukta reformų ir investicijų įgyvendinimo priemonė nebūtų padaryta reikšminga žala aplinkos tikslams, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2020/852 17 straipsnyje (principas „nedaryti reikšmingos žalos“)“, ir kad tie planai turėtų būti vertinami atsižvelgiant į šį reikalavimą).

³ Taksonomijos reglamentas yra Reglamentas (ES) 2020/852 dėl sistemos tvariam investavimui palengvinti sukūrimo, kuriuo nustatoma aplinkos atžvilgiu tvarios ekonominės veiklos klasifikavimo sistema (taksonomija).

⁴ EGADP reglamento priede pateiktas *priemonės vertinimo gairės* sudaro keletas vertinimo gairių, kuriomis remdamasi Komisija vertins valstybių narių pateiktus ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planų pasiūlymus. Tose gairėse pageidaujama, kad Komisija, atlikdama vertinimą pagal visus reglamento 16 straipsnio 3 dalyje išvardytus kriterijus (*Komisijos vertinimo kriterijus*), taikytų reitingų (nuo A iki C) sistemą. D vertinimo kriterijaus apraše paaiškinama, kad vertindama atitiktį RŽNP, Komisija gali suteikti tik du reitingus – A arba C. A reitingas suteikiamas tuo atveju, jei jokia į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą įtraukta priemonė nedaroma reikšminga žala aplinkos tikslams, o C reitingas – jei viena ar daugiau priemonių daroma reikšminga žala aplinkos tikslams (kaip apibrėžta Taksonomijos reglamento 17 straipsnyje („*Reikšminga žala aplinkos tikslams*“)). Tame priede nustatyta, kad tuo atveju, jei ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planui yra suteiktas bent vienas C reitingas, tas planas nepakankamai atitinka vertinimo kriterijus. Tokiu atveju Komisija plano patvirtinti negalėtų.

⁵ Šiuo techninių gairių dokumentu papildomos pirminės gairės, kurias Komisija jau pateikė 2021 m. metinėje tvaraus augimo strategijoje, prie jos pridėjame jos tarnybų darbiniam dokumente ir atnaujintose jų versijose.

Konkretūs išsamūs pavyzdžiai, kaip tuose planuose galima įrodyti atitiktį RŽNP, pateikti šių gairių IV priede.

1. KAS YRA REIKŠMINGOS ŽALOS NEDARYMO PRINCIPAS?

EGADP reglamente įtvirtintas reikšmingas žalos nedarymo principas (RŽNP) turi būti aiškinamas taip, kaip apibrėžta Taksonomijos reglamento 17 straipsnyje. Tame straipsnyje apibrėžiama, kas yra reikšminga žala šešioms Taksonomijos reglamente nustatytiems aplinkos tikslams:

1. Veikla laikytina darančia reikšmingą žalą *klimato kaitos švelninimui*, jei dėl jos išmetamas didelis šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) kiekis.
2. Veikla laikytina darančia reikšmingą žalą *prisitaikymui prie klimato kaitos*, kai dėl tos veiklos didėja dabartinio ir ateityje tikėtino klimato neigiamas poveikis tai pačiai veiklai arba žmonėms, gamtai ar turtui⁶.
3. Veikla laikytina darančia reikšmingą žalą *tausiam vandens ir jūrų išteklių naudojimui ir apsaugai*, kai ta veikla daroma žala vandens telkiniui, įskaitant paviršinį vandenį ir požeminį vandenį, gerai būklei arba geram ekologiniam potencialui arba gerai jūrų vandenų aplinkos būklei.
4. Veikla laikytina darančia reikšmingą žalą *žiedinei ekonomikai*, įskaitant atliekų prevenciją ir perdirbimą, kai dėl tos veiklos labai neefektyviai naudojamos medžiagos arba tiesiogiai ar netiesiogiai labai neefektyviai naudojami gamtos ištekliai, kai dėl tos veiklos labai padidėja atliekų susidarymo, deginimo ar šalinimo mastas arba kai ilgalaikis atliekų šalinimas gali sukelti didelę ilgalaikę žalą aplinkai.
5. Veikla laikytina darančia reikšmingą žalą *taršos prevencijai ir kontrolei*, kai dėl tos veiklos labai padidėja į orą, vandenį arba žemę išmetamas teršalų kiekis.
6. Veikla laikytina darančia reikšmingą žalą *biologinės įvairovės ir ekosistemų apsaugai ir atkūrimui*, kai ta veikla yra labai žalinga ekosistemų gerai būklei ir jų atsparumui arba žalinga buveinių ir rūšių, įskaitant Sąjungos svarbos buveines ir rūšis, išsaugojimo būklei.

2. KAIP RŽNP TURĖTŲ BŪTI TAIKOMAS PAGAL EGADP?

Šiame skirsnyje pateikiamos gairės yra susijusios su pagrindiniais atitikties RŽNP vertinimo aspektais: atliekant atitikties RŽNP vertinimą reikia įvertinti visų priemonių atitiktį (2.1 skirsnis), nors tam tikrų priemonių atitikties RŽNP vertinimas gali būti supaprastintas (2.2 skirsnis); svarbu atsižvelgti į ES aplinkos teisės aktus ir poveikio vertinimus (2.3 skirsnis); reikia vadovautis pagrindiniais vertinimo principais (2.4 skirsnis) ir taikyti Taksonomijos reglamente nustatytus techninės analizės kriterijus (2.5 skirsnis).

2.1 Atliekant atitikties RŽNP vertinimą reikia įvertinti visų priemonių atitiktį

Valstybės narės turi pateikti kiekvienos į jų ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus įtrauktos priemonės⁷ atitikties RŽNP vertinimą. Pagal EGADP

⁶ Tai konkrečiai reiškia, kad reikšminga žala prisitaikymo prie klimato kaitos tikslui gali būti padaryta i) nepritaikius veiklos prie neigiamo klimato kaitos poveikio, jei tai veiklai toks poveikis gresia (pvz., kai pastatai statomi potvynių rizikos zonoje), arba ii) netinkamai prisitaikius, t. y. pasirinkus tokį prisitaikymo sprendimą, kurį įgyvendinus apsaugoma viena teritorija (*žmonės, gamta ar turtas*), tačiau padidėja rizika kitoje teritorijoje (pvz., kai supilamas pylimas aplink sklypą salpoje ir dėl to padaroma žalos neapsaugotam kaimyniniam sklypui).

reglamentą, *jokia* į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą įtraukta *priemone* neturėtų būti padaryta reikšminga žala aplinkos tikslams, o jei viena ar daugiau priemonių neatitinka RŽNP, Komisija tokio plano negali vertinti teigiamai. Todėl valstybės narės turi pateikti *atskirus* visų į kiekvieną plano dalį įtrauktų priemonių atitiktis RŽNP vertinimus⁸. Tai reiškia, kad vertinama ne viso plano ar atskirų jo dalių, o kiekvienos priemonės atitiktis RŽNP. Ši nuostata vienodai taikoma tiek priemonėms, kurios laikomos padedančiomis įgyvendinti žaliąją pertvarką, tiek visoms kitoms į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus įtrauktoms priemonėms⁹.

Valstybės narės turi įvertinti ir reformas, ir investicijas. Pagal EGADP reglamentą, valstybės narės turi pateikti nuoseklius priemonių rinkinius, kuriuos sudaro tiek reformos, tiek investicijos (EGADP reglamento 14 straipsnio 1 dalis). Turi būti vertinama ne tik investicijų, bet ir reformų atitiktis RŽNP. Kai kuriuose sektoriuose, įskaitant pramonės, transporto ir energetikos sektorius, vykdomomis reformomis galima svariai prisidėti prie žaliosios pertvarkos, tačiau jos taip pat gali kelti pavojų, kad bus padaryta reikšminga žala ne vienam aplinkos tikslui, priklausomai nuo to, kaip tos reformos parengtos¹⁰. Kita vertus, kituose sektoriuose (pvz., švietimo ir mokymo, viešojo administravimo, meno ir kultūros) vykdomų reformų keliamas pavojus, kad bus padaryta žala aplinkai, veikiausiai bus nedidelis (žr. 2.2 ir 3 skirsniuose apibūdintą supaprastintą metodą), nepriklausomai jų galimo indėlio į žaliąją pertvarką, kuris vis dėlto gali būti nemažas. Šiomis gairėmis siekiama padėti valstybėms narėms atlikti investicijų ir reformų atitiktis RŽNP vertinimą. Tai, kad privaloma įvertinti reformų atitiktį RŽNP, neturėtų atgrasyti nuo svarbių pramonės, transporto ir energetikos reformų įtraukimo į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus, nes tokiomis priemonėmis galima smarkiai paskatinti žaliąją pertvarką ir ekonomikos atsigavimą.

2.2 Tam tikrų priemonių atitiktis RŽNP vertinimas gali būti supaprastintas

Nors reikia įvertinti visų priemonių atitiktį RŽNP, vertinant priemones, kurios neturi numatomo poveikio nė vienam arba keliems iš šešių aplinkos tikslų arba kurių numatomas poveikis yra nereikšmingas, galima taikyti supaprastintą metodą. Kai kurių priemonių poveikis vienam ar keliems aplinkos tikslams būtų nedidelis dėl tų priemonių struktūros. Tokiu atveju valstybės narės gali trumpai pagrįsti poveikį tiems aplinkos tikslams ir dėmesį sutelkti į esminį atitiktis RŽNP vertinimą, t. y. į aplinkos tikslus, kuriems gali būti padarytas didelis poveikis (žr. 3 skirsnio 1 etapą). Pavyzdžiui, darbo rinkos reforma, kuria siekiama padidinti bendrą savarankiškai dirbančių asmenų socialinės apsaugos lygį, neturėtų jokio numatomo poveikio nė vienam iš šešių aplinkos

---

⁷ EGADP reglamento 14 straipsnyje („*Tinkamumas finansuoti*“) nustatyta, kad „[[f]inansavimo pagal šią priemonę reikalavimus atitinkančiuose ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planuose numatomos reformų ir viešųjų investicinių projektų įgyvendinimo priemonės“.

⁸ Atitiktis RŽNP vertinama kiekvienos pagal EGADP įgyvendinamos priemonės lygmeniu, o Taksonomijos reglamento 17 straipsnyje („*Reikšminga žala aplinkos tikslams*“) kalbama apie *ekonominę veiklą*. Pagal EGADP įgyvendinama priemonė (t. y. investicija arba reforma) yra intervencinė priemonė, kuri gali būti laikoma ekonomine veikla arba gali paskatinti ekonominę veiklą (arba jos pokyčius). Todėl įgyvendinant EGADP terminas „*ekonominė veikla*“, vartojamas Taksonomijos reglamento 17 straipsnyje, yra aiškinamas kaip šiose gairėse vartojamo termino „*priemonė*“ atitikmuo.

⁹ Veiklos, kurios atitiktis RŽNP vertinama pagal EGADP reglamentą, spektras yra kitoks ir gerokai platesnis nei veiklos, patenkančios į Taksonomijos reglamento, kuriuo siekta nustatyti aplinkos atžvilgiu tvarią ekonominę veiklą, taikymo sritį. Tame reglamente nustatoma aplinkos atžvilgiu tvarios ekonominės veiklos, kuria svariai prisidedama prie jo 10–15 straipsniuose išvardytų aplinkos tikslų ir jiems nedaroma reikšminga žala, klasifikacija ir nustatomi tokiai veiklai taikomi kriterijai. EGADP reglamentu siekiama kito tikslo – įrodyti, kad didelė dalis priemonių nedaro reikšmingos žalos nė vienam iš aplinkos tikslų.

¹⁰ Pavyzdžiui, reforma, kurią įvykdžius padidėtų vyriausybės valdomų bankų ir finansų įstaigų skiriamas finansavimas arba tiesioginės ar netiesioginės subsidijos iškastiniam kurui, galėtų būti laikoma keliančia pavojų, kad bus padaryta reikšminga žala klimato kaitos švelninimo ir taršos prevencijos bei kontrolės tikslams. Į tai reikėtų atsižvelgti atliekant atitiktis RŽNP vertinimą.

tikslų arba numatomas jos poveikis būtų nereikšmingas, todėl būtų galima trumpai apibūdinti poveikį visiems šešioms tikslams. Panašiai būtų ir su kai kuriomis paprastomis energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemonėmis, pavyzdžiui, esamų langų pakeitimu naujais energiją tausojančiais langais – tokiu atveju būtų galima pateikti trumpą pagrindimą, kad priemonė atitinka RŽNP siekiant klimato kaitos švelninimo tikslo. Tačiau mažai tikėtina, kad šis supaprastintas metodas galėtų būtų taikomas tam tikroms įvairių sričių (pvz., energetikos, transporto, atliekų tvarkymo, pramonės) investicijoms ir reformoms, kurios kelia didesnę poveikio vienam ar keliems aplinkos tikslams pavojų.

Pagal stebėjimo metodiką nustatčius, kad priemone 100 proc. padedama siekti vieno iš šešių aplinkos tikslų, laikoma, kad siekiant to tikslo ši priemonė atitinka RŽNP¹¹. Remiantis EGADP reglamento priede pateikta veiksmų klimato veiksmų stebėjimo metodika, kai kurios priemonės laikomos padedančiomis pagal EGADP siekti su klimato kaita susijusių ar kitų aplinkos tikslų. Pagal stebėjimo metodiką nustatčius, kad priemonės paramos siekiant su klimato kaita susijusių tikslų koeficientas yra 100 proc., laikoma, kad siekiant atitinkamo su klimato kaita susijusio tikslo (t. y. klimato kaitos švelninimo arba prisitaikymo prie jos) ta priemonė atitinka RŽNP¹². Pagal stebėjimo metodiką nustatčius, kad priemonės paramos siekiant aplinkos tikslų (išskyrus su klimatu susijusius tikslus) koeficientas yra 100 proc., laikoma, kad siekiant atitinkamo aplinkos tikslo (t. y. tikslo, susijusio su vandens ir jūrų ištekliais, žiedine ekonomika, taršos prevencija ir kontrole arba biologine įvairove ir ekosistemomis) ta priemonė atitinka RŽNP. Kiekvienu atveju valstybės narės turės nustatyti ir pagrįsti, kurių iš šešių Taksonomijos reglamente nustatytų aplinkos tikslų priemonė padeda siekti. Vis dėlto jos turėtų įrodyti, kad priemonė nedaro reikšmingos žalos likusiems aplinkos tikslams¹³.

Panašiai ir tuo atveju, kai priemone svariai prisidedama¹⁴, kaip nustatyta Taksonomijos reglamente, prie vieno iš šešių aplinkos tikslų, – laikoma, kad siekiant to tikslo ši priemonė atitinka RŽNP¹⁵. Pavyzdžiui, valstybė narė, siūlanti priemonę,

---

¹¹ Kad galėtų atskleisti, kiek priemonė padeda siekti svarbiausių EGADP reglamente nustatytų klimato srities tikslų, ir apskaičiuoti bendrą visos plane numatytų su klimatu susijusių asignavimų sumos dalį, valstybės narės turėtų naudotis EGADP reglamento priede pateikta veiksmų klimato srityje stebėjimo metodika, taikyti joje nurodytas intervencinių priemonių sritis ir susijusius veiksmų klimato srityje stebėjimo koeficientus. Jei Komisija nepatvirtins valstybės narės pasirinktos intervencinių priemonių srities ir siūlomo koeficiento, bus laikoma, kad priemonė nėra savaime atitinkanti RŽNP siekiant atitinkamo (-ų) tikslo (-ų), taigi reikės atlikti atitiktus RŽNP vertinimą.

¹² Pavyzdžiui, šiai kategorijai galėtų būti priskiriama pasenusių riedmenų pakeitimo nulinio variklio išmetalų kiekio riedmenimis rėmimo ir (arba) atnaujinimo schema.

¹³ Šioje pastraipoje nurodytas metodas netaikomas priemonėms, kurių pagal stebėjimo metodiką nustatytas paramos koeficientas yra 40 proc. Vertindamos tokias priemones, valstybės narės turės pateikti paaiškinimą, kodėl jos atitinka RŽNP, atsižvelgdamos į likusioje šio gairių dokumento dalyje išdėstytus bendruosius principus (pavyzdžiui, valstybės narės turės patvirtinti, kad nenaudojamas iškastinis kuras arba kad siekiant klimato kaitos švelninimo tikslo laikomasi III priede nustatytų kriterijų). Jeigu pagal stebėjimo metodiką nustatytas priemonės paramos koeficientas yra 40 proc., tačiau ji neturi jokio numatomo poveikio konkrečiam aplinkos tikslui ar numatomas jos poveikis yra nereikšmingas, arba jeigu ja svariai prisidedama prie konkretaus aplinkos tikslo pagal Taksonomijos reglamentą, valstybės narės galės poveikį tam aplinkos tikslui vertinti taikydamos supaprastintą metodą (pagal 2.2 skirsnio pirmą ir trečią pastraipus).

¹⁴ Taksonomijos reglamento 10–16 straipsniuose apibrėžiama, ką „svariai prisidedama“ reiškia kalbant apie kiekvieną iš šešių aplinkos tikslų ir sąlygas sudarančią veiklą. Norėdamos pasinaudoti šioje dalyje aprašytu supaprastintu metodu, valstybės narės turėtų įrodyti, kad priemone svariai prisidedama prie vieno ar kelių aplinkos tikslų pagal Taksonomijos reglamento 10–16 straipsnius (dar žr. 2.5 skirsnį).

¹⁵ Tai itin aktualu vertinant veiklą, kuria, kaip nustatyta pagal Taksonomijos reglamentą, svariai prisidedama prie aplinkos tikslo, tačiau kuri pagal EGADP reglamento priede pateiktą veiksmų klimato srityje stebėjimo metodiką nėra laikoma 100 proc. padedančia siekti klimato srities ar aplinkos tikslų. Su klimato kaitos švelninimu susijusi tokia veikla galėtų būti susijusi su, pavyzdžiui, konkrečiomis mažataršėmis ir netaršiomis lengvosiomis transporto priemonėmis, konkrečiais netaršiais arba mažataršiais vandens transportui skirtais laivais, konkrečiomis mažataršėmis ir netaršiomis sunkiosiomis transporto priemonėmis, elektros energijos perdavimo ir skirstymo infrastruktūra, vandenilio perdavimo ir skirstymo tinklais, konkrečia atliekų tvarkymo veikla (pvz., atskirai surinktų nepavojingų

kuria remiama pastatams skirtos efektyvaus energijos vartojimo įrangos (pvz., apšvietimo sistemoms skirtų judesio ir šviesos jutiklių) gamyba, neprivalo atlikti esminio atitikties RŽNP siekiant klimato kaitos švelninimo tikslo vertinimo, jeigu ji gali įrodyti, kad siūloma priemonė svariai prisidedama prie to aplinkos tikslo, kaip numatyta Taksonomijos reglamente. Tokiu atveju valstybės narės turėtų įrodyti tik tai, kad nedaroma reikšminga žala kitiems penkiems aplinkos tikslams.

2.3 ES teisės ir poveikio vertinimų svarba

Laikytis taikytinų ES ir nacionalinės aplinkos teisės aktų yra savarankiška pareiga, tačiau jos laikymasis neatleidžia nuo reikalavimo atlikti atitikties RŽNP vertinimą. Visos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planuose siūlomos priemonės privalo atitikti atitinkamus ES teisės aktus, įskaitant atitinkamus ES aplinkos teisės aktus. Nors pakankamai akivaizdu, kad esamus ES teisės aktus atitinkanti priemonė nedaro žalos aplinkai, tai dar nereiškia, kad ji atitinka RŽNP, visų pirma todėl, kad kai kurie 17 straipsnyje nustatyti tikslai dar nėra visiškai įtvirtinti ES aplinkos teisės aktuose.

Atliekant RŽNP vertinimą reikėtų atsižvelgti į poveikio vertinimus, susijusius su priemonės aplinkosauginiais aspektais arba tvarumo patikra. Nors tai savaime nereiškia, kad nedaroma reikšminga žala, pakankamai akivaizdu, kad tokia žala nedaroma tam tikriems atitinkamiems aplinkos tikslams. Todėl tuo, kad valstybė narė atliko konkrečios į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą įtrauktos priemonės poveikio aplinkai vertinimą (PAV) pagal Direktyvą 2011/92/ES, strateginį poveikio aplinkai vertinimą (SPAV) pagal Direktyvą 2001/42/EB¹⁶ arba tvarumo ir (arba) atsparumo klimato kaitai patikrą, kaip nustatyta Komisijos gairėse dėl tvarumo patikros taikant „InvestEU“ reglamentą, galima pagrįsti argumentus, kuriuos valstybė narė pateikė atlikdama atitikties RŽNP vertinimą. Pavyzdžiui, priklausomai nuo tikslios priemonės struktūros, kai kuriais atvejais, visų pirma susijusiais su investicijomis į infrastruktūrą, valstybei narei gali pakakti atlikti PAV ir įgyvendinti reikiamus poveikio švelninimo veiksmus, kuriais siekiama apsaugoti aplinką, kad įrodytų, jog siekiant kai kurių atitinkamų aplinkos tikslų (visų pirma tausaus jūrų ir vandens išteklių naudojimo ir apsaugos¹⁷, taip pat biologinės įvairovės ir ekosistemų apsaugos ir atkūrimo¹⁸) ta priemonė atitinka RŽNP. Tačiau tai neatleidžia valstybės narės nuo pareigos atlikti tos priemonės atitikties RŽNP vertinimą, nes PAV, SPAV arba patikra gali apimti ne visus aspektus, į kuriuos reikia atsižvelgti atliekant atitikties RŽNP vertinimą¹⁹. Taip yra todėl, kad nei PAV ir SPAV direktyvose nustatytos teisinės pareigos, nei atitinkamose

---

atliekų rūšiavimu jų susidarymo vietoje ir parengimu pakartotinai naudoti ir (arba) perdirbti) ir proveržį skatinančiais žiedinės ekonomikos mokslinius tyrimais, plėtra bei inovacijomis.

¹⁶ Poveikio aplinkai vertinimas – procedūra, kuria užtikrinama, kad prieš priimant sprendimus būtų atsižvelgta į planų / programų / projektų poveikį aplinkai. Atskirų projektų, pavyzdžiui, užtvankos, greitkelio, oro uosto ar gamyklos, poveikio aplinkai vertinimas gali būti atliekamas remiantis Direktyva 2011/92/ES (Poveikio aplinkai vertinimo (PAV) direktyva), o viešųjų planų ar programų – remiantis Direktyva 2001/42/EB (Strateginio poveikio aplinkai vertinimo (SPAV) direktyva).

¹⁷ Jei į PAV įtrauktas poveikio vandeniui vertinimas pagal Direktyvą 2000/60/EB ir į nustatytą riziką atsižvelgta rengiant priemonę.

¹⁸ Nedarant poveikio papildomiems vertinimams, kuriuos atlikti reikalaujama direktyvose 2009/147/EB ir 92/43/EEB, jei veiksmas vykdomas biologinės įvairovės atžvilgiu jautriose teritorijose arba netoli jų (įskaitant saugomas tinklo „Natura 2000“ teritorijas, UNESCO pasaulio paveldo objektus, pagrindines biologinės įvairovės teritorijas ir kitas saugomas teritorijas).

¹⁹ Atitikties RŽNP vertinimas, priešingai, neatleidžia nuo pareigos atlikti PAV ir (arba) SPAV, taip pat atsparumo klimato kaitai, aplinkosaugos ir (arba) tvarumo patikros, jei to reikalaujama pagal esamus ES teisės aktus, pavyzdžiui, tuo atveju, kai projektai finansuojami pagal programą „InvestEU“ arba Europos infrastruktūros tinklų priemonę.

Komisijos gairėse dėl patikros išdėstytas požiūris nėra tapatus nustatytiesiems Taksonomijos reglamento 17 straipsnyje („*Reikšminga žala aplinkos tikslams*“)²⁰.

2.4 Pagrindiniai atitikties RŽNP vertinimo principai

Atliekant su EGADP susijusį atitikties RŽNP vertinimą svarbu atsižvelgti į tiesioginį ir pirminį netiesioginį priemonės poveikį²¹. Tiesioginis priemonės poveikis gali apimti poveikį projekto (pvz., gamybos įmonės, saugomos teritorijos) arba sistemos (pvz., geležinkelių tinklo, viešojo transporto sistemos) lygmeniu, pasireiškiantį tą priemonę įgyvendinant. Pirminis netiesioginis poveikis gali apimti poveikį, kuris nėra susijęs su tais projektais ar sistemomis ir kuris gali pasireikšti įgyvendinus priemonę arba pasibaigus EGADP įgyvendinimo laikotarpiui, tačiau yra pagrįstai numatomas ir aktualus. Kelių transporto srities priemonės tiesioginis poveikis būtų, pavyzdžiui, medžiagų naudojimas tiesiant kelią. Pirminis netiesioginis poveikis būtų, pavyzdžiui, ŠESD kiekis, kuris, kaip numatoma, bus išmestas dėl padidėjusio bendro eismo srauto kelio naudojimo etapu.

Atliekant atitikties RŽNP vertinimą reikia atsižvelgti į pagal priemonę vykdomos veiklos gyvavimo ciklą. Remiantis Taksonomijos reglamento 17 straipsniu („*Reikšminga žala aplinkos tikslams*“), įgyvendinant EGADP reikšminga žala vertinama atsižvelgiant į gyvavimo ciklą. Atliekant su EGADP susijusį atitikties RŽNP vertinimą nėra būtina atlikti gyvavimo ciklo vertinimo – pakanka įvertinti gyvavimo ciklo aspektus²². Vertinimas turėtų aprėpti gamybos, naudojimo ir gyvavimo ciklo pabaigos etapus, kuriais tikėtina didžiausia žala. Pavyzdžiui, vertinant priemonę, kuria remiamas transporto priemonių įsigijimas, reikėtų atsižvelgti, be kita ko, į taršą (pvz., teršalų išmetimą į orą), susidarančią surenkant, transportuojant ir naudojant transporto priemones, ir į tinkamą transporto priemonių tvarkymą pasibaigus jų eksploataavimo laikui. Tinkamas baterijų ir elektroninių elementų tvarkymas pasibaigus jų eksploataavimo laikui (pvz., pakartotinis jų naudojimas ir (arba) svarbiausių juose esančių žaliavų perdirbimas) visų pirma turėtų būti toks, kuriuo būtų užtikrinta, kad nebūtų padaryta reikšminga žala su žiedine ekonomika susijusiam aplinkos tikslui.

Priemonės, kuriomis skatinama didesnė elektrifikacija (pvz., pramonės, transporto ir pastatų sektoriuose), laikomos atitinkančiomis RŽNP siekiant su klimato kaitos švelninimu susijusio aplinkos tikslo. Kad būtų galima pereiti prie veiksmingos neutralaus poveikio klimatui ekonomikos, reikėtų skatinti įgyvendinti priemones, padedančias labiau elektrifikuoti tokius pagrindinius sektorius kaip pramonės, transporto ir pastatų (pvz., investicijas į elektros energijos perdavimo ir skirstymo infrastruktūrą; pakelių elektros energijos infrastruktūrą; elektros energijos kaupimą; transporto priemonių baterijas; šilumos siurblius). ES elektros energijos gamyba dar nėra neutralaus poveikio klimatui veikla (elektros energijos rūšių derinio nulemtos taršos CO₂

²⁰ Pavyzdžiui, PAV reikalaujama atlikti statant žalios naftos perdirbimo gamyklas, anglimis kūrenamas šiluminės jėgaines ir įgyvendinant projektus, apimančius naftos ar gamtinių dujų gavybą. Tačiau tokio tipo priemonės neatitiktų RŽNP siekiant klimato kaitos švelninimo tikslo pagal Taksonomijos reglamento 17 straipsnį („*Reikšminga žala aplinkos tikslams*“), kuriame nustatyta, kad reikšminga žala padaroma tuo atveju, jei vykdant veiklą išmetamas didelis ŠESD kiekis. Panašiai, nors statant naują oro uostą reikia atlikti PAV, tikėtina, kad klimato kaitos švelninimo laikantis RŽNP kriterijus atitiks tik priemonės, susijusios su oro uostų mažo anglies dioksido kiekio infrastruktūra, pavyzdžiui, investicijos į efektyviai energiją vartojančius oro uosto pastatus, oro uosto infrastruktūros ir susijusių paslaugų atnaujinimas vietoje diegiant atsinaujinančiųjų išteklių energijos tinklo jungtis.

²¹ Šis požiūris grindžiamas Taksonomijos reglamento 17 straipsniu („*Reikšminga žala aplinkos tikslams*“), kuriame reikalaujama atsižvelgti į veiklos ir vykdant tą veiklą tiekiamų produktų bei teikiamų paslaugų poveikį aplinkai per visą jų gyvavimo ciklą.

²² Praktiškai tai reiškia, kad nebūtina atlikti priskiriamosios ar su pasekmėmis susijusios gyvavimo ciklo analizės (pvz., įskaitant netiesioginį priemonės nulemtų technologinių, ekonominių ar socialinių pokyčių poveikį aplinkai). Tačiau atitikties RŽNP vertinimui pagrįsti gali būti naudojamasi esamų gyvavimo ciklo analizių duomenimis.

intensyvumas yra nevienodas įvairiose valstybėse narėse), o pirminis netiesioginis tokių priemonių poveikis, bent jau trumpuoju laikotarpiu, iš esmės yra padidėjęs elektros energijos, kurią gaminant išskiriama daug anglies dioksido, vartojimas. Tačiau tam, kad būtų galima pereiti prie neutralaus poveikio klimatui ekonomikos, būtina diegti šias technologijas bei infrastruktūrą ir kartu taikyti priemones, kuriomis siekiama 2030 ir 2050 m. išmetamo ŠESD kiekio mažinimo tikslų, o ES jau taikoma elektros energijos priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo ir atsinaujinančiųjų energijos išteklių plėtros politikos programa. Atsižvelgiant į tai, tokios investicijos turėtų būti laikomos atitinkančiomis RŽNP siekiant klimato kaitos švelninimo tikslo pagal EGADP, jei valstybės narės pagrindžia, kad didinant elektrifikaciją nacionaliniu lygmeniu didinami ir atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos pajėgumai. Vis dėlto valstybės narės turėtų įrodyti, kad tos priemonės nedaro reikšmingos žalos kitiems penkiems aplinkos tikslams.

Kai priemonė yra susijusi su ekonomine veikla, kurią technologiniu ir ekonominiu požiūriu įmanoma pakeisti alternatyvia mažą poveikį aplinkai darančia veikla, neigiamo priemonės poveikio aplinkai vertinimas turėtų būti atliekamas lyginant su neintervenciniu scenarijumi, t. y. atsižvelgiant į absoliutųjį priemonės poveikį aplinkai²³. Taikant šį metodą priemonės poveikis aplinkai vertinamas lyginant su padėtimi, kai neigiamo poveikio aplinkai nėra. Vertinant priemonę, jos poveikis nėra lyginamas su kitos esamos ar numatomos veiklos, kuri gali būti pakeista ta priemone, poveikiu²⁴. Pavyzdžiui, vertinant hidroelektrinę, kuriai reikia statyti užtvanką nepaliestoje teritorijoje, užtvankos poveikis būtų vertinamas pagal scenarijų, pagal kurį atitinkama upė išliktų natūralios būklės, o ne svarstomas kitoks galimas alternatyvus teritorijos naudojimas. Panašiai, jei atidavimo į metalo laužą schema siekiama neefektyvius automobilius pakeisti efektyvesniais automobiliais, kuriuose naudojami vidaus degimo varikliai, būtų vertinamas absoliutusias naujų automobilių su vidaus degimo varikliais poveikis, atsižvelgiant į tai, kad yra mažą poveikį aplinkai darančių alternatyvų (pvz., netaršių automobilių), o ne lyginama su neefektyvių automobilių, kurie pakeičiami naujais, poveikiu (žr. IV priedo 5 pavyzdį (neatitikties RŽNP pavyzdys)).

Kai priemonė yra susijusi su ekonomine veikla, kurios technologiniu ir ekonominiu požiūriu²⁵ neįmanoma pakeisti alternatyvia mažą poveikį aplinkai darančia veikla, valstybės narės, norėdamos įrodyti, kad ta priemonė nedaro reikšmingos žalos, gali patvirtinti to sektoriaus geriausius galimus aplinkosauginio veiksmingumo lygius. Tokiais atvejais atitiktis RŽNP būtų vertinama lyginant su to sektoriaus geriausiais galimais aplinkosauginio veiksmingumo lygiais. Kad būtų galima taikyti šį metodą, turi būti tenkinamos tam tikros sąlygos, įskaitant tai, kad vykdant veiklą turi būti užtikrinamas daug didesnis aplinkosauginis veiksmingumas nei taikant galimas alternatyvas, išvengta aplinkai žalingo susaistymo poveikio ir netrukdoma kurti ir diegti

---

²³ Šis metodas visų pirma taikomas toms pagal EGADP įgyvendinamoms priemonėms, kurios yra susijusios su viešosiomis investicijomis arba kurios tiesiogiai nulemia valdžios sektoriaus išlaidas. Su reformų įgyvendinimu susijusių priemonių atitiktis RŽNP vertinimas paprastai turėtų būti atliekamas atsižvelgiant į padėtį iki priemonės įgyvendinimo.

²⁴ Šis požiūris atitinka Taksonomijos reglamento logiką: pagal deleguotųjų aktų projektus kai kurie RŽNP techninės analizės kriterijai grindžiami *absoliučiais* kriterijais, kaip antai išmetamųjų teršalų ribinėmis vertėmis (pvz., CO₂ ribinėmis vertėmis, taikomomis elektros energijos gamybos veiklos pritaikymo sprendimams arba keleivinėms transporto priemonėms). Šis požiūris taip pat grindžiamas atsargumo principu – vienu iš pagrindinių ES aplinkos teisės aktų, įskaitant Taksonomijos reglamentą (40 konstatuojamoji dalis ir 19 straipsnio 1 dalies f punktas), principų, t. y. tuo, kad žala aplinkai reikia vertinti absoliučiu, o ne santykiniu aspektu (pvz., visuotinį atšilimą lemia absoliutusias išmetamųjų ŠESD sankaupų lygis).

²⁵ Norėdamos įrodyti, kad mažą poveikį aplinkai daranti alternatyvi veikla yra ekonominiu požiūriu neįmanoma, valstybės narės turi atsižvelgti į per visą priemonės įgyvendinimo laikotarpį patiriamas išlaidas. Šios išlaidos apima neigiamą poveikį aplinkai ir būsimas investicijas, kurių reikia norint pereiti prie mažą poveikį aplinkai darančios alternatyvios veiklos, vengiant susaistymo arba trukdymo kurti ir diegti mažą poveikį darančias alternatyvas.

mažą poveikį aplinkai darančių alternatyvų^{26,27}. Šis požiūris turėtų būti taikomas sektoriaus lygmeniu, t. y. turėtų būti išnagrinėtos visos tame sektoriuje galimos alternatyvos²⁸.

Atsižvelgiant į pirmiau išdėstytas sąlygas, priemonės, susijusios su elektros energijos ir (arba) šilumos gamyba naudojant iškastinį kūrą, taip pat atitinkama perdavimo ir skirstymo infrastruktūra, paprastai neturėtų būti laikomos atitinkančiomis RŽNP pagal EGADP, nes esama alternatyvų, kurias taikant išskiriama mažai anglies dioksido. Kalbant apie klimato kaitos švelninimą, priemonėms, susijusioms su elektros energijos ir (arba) šilumos gamyba naudojant gamtines dujas, taip pat atitinkama perdavimo ir skirstymo infrastruktūra, gali būti taikomos nedidelės šios bendrosios taisyklės išimtys, atsižvelgiant į kiekvieną konkretų atvejį. Tai ypač svarbu toms valstybėms narėms, kurios susiduria su dideliais sunkumais atsakydamos daugiau anglies dioksido išskiriančių energijos šaltinių, tokių kaip anglis, lignitas ar nafta, ir kuriose dėl šios priežasties priemonė arba jų derinys gali smarkiai ir greitai sumažinti išmetamą ŠESD kiekį. Tos išimtys turės atitikti tam tikras III priede nustatytas sąlygas, kad būtų išvengta susaistymo poveikio, pasižyminčio taršos anglies dioksidu intensyvumu, ir ES 2030 m. bei 2050 m. priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo tikslus. Be to, valstybės narės turės įrodyti šių priemonių atitiktį RŽNP siekiant likusių penkių aplinkos tikslų.

Siekiant užtikrinti, kad priemonės būtų perspektyvios ir nelemtų žalingo susaistymo poveikio, ir skatinti teigiamą dinamišką poveikį, gali prireikti papildomų reformų ir investicijų. Tokių papildomų priemonių pavyzdžiai, be kita ko, būtų mažo anglies dioksido kiekio kelių infrastruktūros (pvz., elektra varomų transporto priemonių įkrovimo stotelių arba vandenilio degalinių) įrengimas ir atitinkamų kelių ar spūsčių mokesčių įvedimas arba platesnio masto reformos ir investicijos, kuriomis siekiama sumažinti nacionalinių elektros energijos rūšių derinių arba transporto sistemų priklausomybę nuo iškastinio kuro. Šios papildomos reformos ir investicijos galėtų būti vykdomos pagal tą pačią priemonę, ją suskirsčius į papriemones, tačiau tai ne visada būtų įmanoma. Todėl reikėtų suteikti lankstumo, kad valstybės narės pavieniais atvejais, atsižvelgdamos į konkrečias aplinkybes, galėtų įrodyti, kad taikant į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus įtrauktas papildomas priemonės bus išvengta neigiamo susaistymo poveikio.

Į atitiktį RŽNP ir šiems pagrindiniams principams turėtų būti atsižvelgiama rengiant priemones, įskaitant jų tarpines ir siektinas reikšmes. Į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus įtrauktų priemonių aprašyme turėtų iš pat pradžių atsispindėti atitinkami RŽNP aspektai. Tai gali reikšti, kad RŽNP aspektus ir

---

²⁶ Taksonomijos reglamento 39 bei 41 konstatuojamosiose dalyse ir 10 straipsnio 2 dalyje apibrėžtas terminas „perėjimo veikla“. Čia aprašytos sąlygos grindžiamos ta apibrėžtimi, tačiau jos nėra tokios pačios – taip yra dėl to, kad Taksonomijos reglamente nustatyti perėjimo veiklos, kuria svariai prisidedama prie tikslo, kriterijai, o šiose gairėse nustatyti tik atitikties RŽNP kriterijai, todėl jis taikomas platesniam priemonių spektrui ir pagal jį atliekamas kitoks pagrindinis tyrimas.

²⁷ Šis metodas ir bendras atitikties RŽNP vertinimas nedaro poveikio kitiems aspektams, turintiems įtakos į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo planus įtrauktų priemonių vertinimui, įskaitant su valstybės pagalbos kontrole, suderinamumu su kitais ES fondais ir galimu privačių investicijų išstūmimu susijusius aspektus. Kalbant apie priemones, kuriomis remiama veikla, kuriai taikoma ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema (ATLPS), siekiant neiškreipti ATLPS nustatytų rinkos signalų ir laikantis su Teisingos pertvarkos fondu susijusio požiūrio, pagal ekonomikos gaivinimo ir atsparumo planus paprastai neturėtų būti remiama veikla, kurios numatomas išmetamo CO₂ ekvivalento kiekis nėra gerokai mažesnis už nustatytus atitinkamus santykinis taršos rodiklius, kuriais remiantis suteikiami nemokami apyvartiniai taršos leidimai.

²⁸ Tais atvejais, kai net ir pasiekus geriausius aplinkosauginio veiksmingumo lygius vis dar būtų sukuriama aplinkai žalingas susaistymo poveikis, reikėtų apsvarstyti priemones, kuriomis būtų remiami mažesni poveikį darančių alternatyvų moksliniai tyrimai ir plėtra, atsižvelgiant į 022 ir 023 intervencinių priemonių sritis, nustatytas EGADP reglamento priede pateiktoje veiksmų klimato srityje stebėjimo metodikoje.

būtinus švelninimo veiksmus, kurių reikia imtis siekiant užtikrinti atitiktį, reikia įtraukti į atitinkamas tarpines ir siektinas reikšmes arba į konkursus ir viešuosius pirkimus²⁹. Pavyzdžiui, priemonės, kuria nustatomos investicijos į didelio masto kelių infrastruktūros projektą, kurio PAV turi būti atliktas prieš išduodant atitinkamus leidimus, tarpinė reikšmė galėtų būti būtinų poveikio aplinkai mažinimo veiksmy, nustatytų atlikus PAV, įgyvendinimas. Kalbant apie šio tipo projektų konkursus arba viešuosius pirkimus, priemonės projekte galėtų būti nustatyta, kad konkurso arba viešųjų pirkimų specifikacijose bus numatytos specialios su RŽNP susijusios sąlygos. Jos galėtų apimti, pavyzdžiui, minimalią statybos ir griovimo atliekų, kurios bus parengtos pakartotinai naudoti ir perdirbti, procentinę dalį. Į šios priemonės aprašymą turėtų būti įtrauktos papildomos priemonės, kuriomis remiamas perėjimas prie mažiau taršių transporto rūšių, pavyzdžiui, su kelių apmokestinimu susijusios reformos, investicijos, kuriomis remiamas perėjimas prie geležinkelių ar vidaus vandenių transporto arba paskatos naudotis viešuoju transportu. Bendresnio pobūdžio priemonės, kaip antai plataus masto paramos pramonei schemas (pvz., finansinės priemonės, taikomos investicijoms į įvairių sektorių įmones), turėtų būti parengtos taip, kad atitinkamos investicijos atitiktų RŽNP.

2.5 Taksonomijos reglamente nustatytų techninės analizės kriterijų taikymas

Kad pagrįstų atitiktį RŽNP, valstybės narės neprivalo remtis Taksonomijos reglamente nustatytais (kiekybiniais ir (arba) kokybiniais) techninės analizės kriterijais. Pagal EGADP reglamentą³⁰ deleguotųjų aktų, kuriuose nustatyti techninės analizės kriterijai³¹, įsigaliojimas neturėtų daryti poveikio Komisijos pateiktoms techninėms gairėms. Tačiau valstybės narės turi galimybę atitiktį RŽNP vertinti remdamosi techninės analizės kriterijais, nustatytais pagal Taksonomijos reglamentą priimtuose deleguotuosiuose aktuose. Jos taip pat gali remtis deleguotųjų aktų projektais.

3. KAIP VALSTYBĖS NARĖS SAVO PLANUOSE TURĖTŲ KONKREČIAI PARODYTI, KAD PRIEMONĖS ATITINKA RŽNP?

Siekdama padėti valstybėms narėms įvertinti ir aprašyti atitiktį RŽNP ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planuose, Komisija parengė kontrolinį sąrašą (žr. I priedą), kuriuo valstybės narės turėtų remtis atlikdamos analizę, kaip kiekviena priemonė yra susijusi su RŽNP. Komisija šia informacija naudosis pagal EGADP reglamente nustatytus kriterijus vertindama, ar visos į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus įtrauktos priemonės atitinka RŽNP ir kaip jos tą principą atitinka.

Komisija ragina valstybes nares atsakyti į kontroliniame sąrašė pateiktus klausimus, o atsakymus įtraukti į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planuose pateikiamus kiekvienos priemonės aprašymus (žr. Komisijos pateikto šablono 2 dalies 8 skirsnį „Reikšmingos žalos nedarymas“). Kai to reikia kontroliniame sąrašė

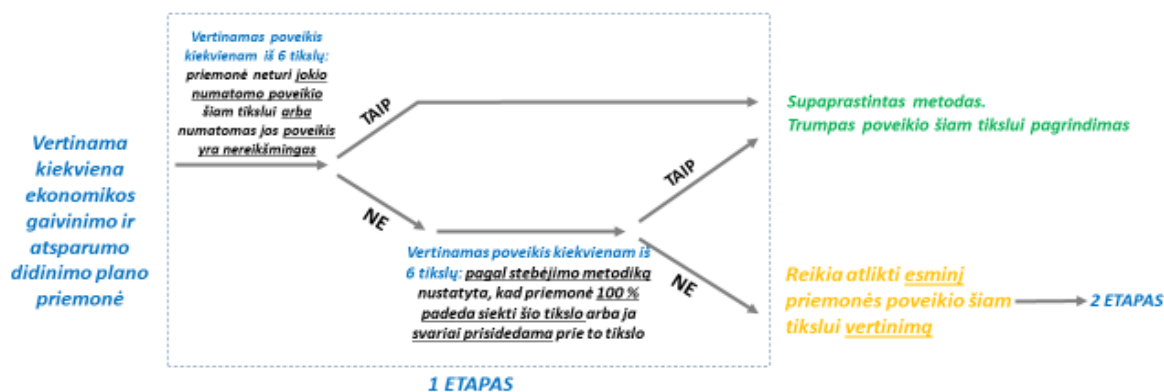
²⁹ Tarpinėms ir siektinoms reikšmėms, įskaitant tas, kurios atspindi atitiktį RŽNP, kaip ir visoms kitoms tarpinėms ir siektinoms reikšmėms, taikomas EGADP reglamento 19a straipsnis („Finansinių įnašų ir paskolos paramos mokėjimo, jo sustabdymo ir su finansiniais įnašais ir paskolos parama susijusių susitarimų nutraukimo taisyklės“).

³⁰ EGADP reglamento 11b konstatuojamoji dalis.

³¹ Remiantis Taksonomijos reglamento 3 straipsnio d punktu („Aplinkos atžvilgiu tvariai ekonominei veiklai taikomi kriterijai“), Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriuose būtų nustatyti išsamūs techninės analizės kriterijai (kiekybiniai ir (arba) kokybiniai kriterijai), pagal kuriuos nustatomos sąlygos, kuriomis konkreiti ekonominė veikla i) laikytina svariai prisidedančia prie vieno iš šešių aplinkos tikslų ir ii) nedaro reikšmingos žalos nė vienam iš kitų aplinkos tikslų. Iki šiol paskelbtas vienas konsultacijoms skirtas deleguotasis aktas, susijęs su klimato kaitos švelninimu ir prisitaikymu prie jos (https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12302-Climate-change-mitigation-and-adaptation-taxonomy#ISC_WORKFLOW).

pateiktam vertinimui pagrįsti, valstybių narių taip pat prašoma pateikti tikslingą ir glaustą papildomą analizę ir (arba) patvirtinamuosius dokumentus, kuriais išsamiau pagrindžiami jų atsakymai į sąrašą pateiktus klausimus.

Kontrolinis sąrašas grindžiamas toliau pateikiama sprendimų priėmimo schema, kuria turėtų būti remiamasi aprašant kiekvieną į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus įtrauktą priemonę. Tolesniame skirsnyje pateikiama daugiau informacijos apie du sprendimų priėmimo schemas taikymo etapus.

1

Sprendimų priėmimo schema

1 etapas. Atsirinkite, dėl kurių iš šešių aplinkos tikslų reikia atlikti esminį priemonės vertinimą

Valstybių narių prašoma pirmiausia užpildyti kontrolinio sąrašo 1 dalį (žr. I priedą), kad galėtų nustatyti, dėl kurių iš šešių aplinkos tikslų reikia atlikti esminį priemonės atitikties RŽNP vertinimą. Po šios pirminės aukšto lygmens atrankos valstybėms narėms bus lengviau atlikti analizę, nes tai padės atskirti aplinkos tikslus, dėl kurių reikės atlikti priemonės atitikties RŽNP vertinimą, nuo tikslų, kurių atveju gali pakakti taikyti supaprastintą metodą (žr. 2.2 skirsnį).

Kontrolinio sąrašo 1 dalis

Nurodykite, dėl kurių iš toliau nurodytų aplinkos tikslų reikia atlikti esminį priemonės atitikties RŽNP vertinimą	Taip	Ne	Jei pasirinkote neigiamą atsakymą, pagrįskite.
Klimato kaitos švelninimas			
Prisitaikymas prie klimato kaitos			
Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga			
Žiedinė ekonomika, įskaitant atliekų prevenciją ir perdirbimą			
Oro, vandens ar žemės taršos prevencija ir kontrolė			
Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas			

Jei valstybė narė pasirinko neigiamą atsakymą, jos prašoma trumpai pagrįsti (dešinėje skiltyje), kodėl nereikia atlikti esminio priemonės atitikties RŽNP siekiant to aplinkos tikslo vertinimo, remiantis vienu iš toliau nurodytų atvejų (jį turi nurodyti valstybė narė) (žr. 2.2 skirsnį):

- a. Priemonė neturi jokio numatomo poveikio aplinkos tikslui arba numatomas jos poveikis yra nereikšmingas, t. y. nedaro tiesioginio ir pirminio netiesioginio poveikio per visą gyvavimo ciklą, atsižvelgiant į jos pobūdį, ir todėl laikoma, kad ji atitinka RŽNP siekiant atitinkamo tikslo.
- b. Pagal stebėjimo metodiką nustatyta, kad priemonės paramos siekiant su klimato kaita susijusio arba aplinkos tikslo koeficientas yra 100 proc., todėl laikoma, kad siekiant to tikslo ši priemonė atitinka RŽNP.
- c. Pagal Taksonomijos reglamentą priemone svariai prisidedama prie aplinkos tikslo, todėl laikoma, kad siekiant to tikslo ši priemonė atitinka RŽNP.

Tam, kad valstybės narės galėtų sutelkti dėmesį į priemonių, kurių galimos reikšmingos žalos esminę analizę reikia atlikti, atitikties RŽNP vertinimo pagrindimą, su priemonėmis, įtrauktomis į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo planus, kurioms pakaktų taikyti supaprastintą metodą, susijusių reikiamų paaiškinimų (dešinėje skiltyje) gali būti kuo mažiau ir, jei naudinga, jie gali būti sugrupuoti.

Jei valstybė narė pasirinko teigiamą atsakymą, ji turėtų pereiti prie su atitinkamais aplinkos tikslais susijusio kontrolinio sąrašo pildymo 2 etapo.

Išsamūs su šiuo etapu susiję pavyzdžiai pateikti IV priede.

2 etapas. Pateikite esminį priemonės atitikties RŽNP vertinimą, susijusį aplinkos tikslais, dėl kurių toki vertinimą reikia atlikti

Valstybių narių prašoma antruoju etapu kiekvieną į planą įtrauktą priemonę aprašyti remiantis kontrolinio sąrašo 2 dalimi (žr. I priedą), kad būtų galima atlikti esminį atitikties RŽNP vertinimą, susijusį su tais aplinkos tikslais, dėl kurių 1 etape buvo pasirinktas teigiamas atsakymas. Kontrolinio sąrašo 2 dalyje pateikti su kiekvienu iš šešių tikslų susiję klausimai, atitinkantys teisinius atitikties RŽNP vertinimo reikalavimus. Kad priemonės būtų įtrauktos į planą, jos turi atitikti RŽNP. Todėl atsakymai į kontrolinio sąrašo 2 dalies klausimus turi būti neigiami, t. y. konkrečiam aplinkos tikslui neturi būti daroma reikšminga žala.

Kontrolinio sąrašo 2 dalis. Su klimato kaitos švelninimu susijusio aplinkos tikslo pavyzdys

Klausimai	Ne	Esminis pagrindimas
Klimato kaitos švelninimas Ar numatoma, kad dėl priemonės bus išmestas didelis ŠESD kiekis?		

Valstybių narių prašoma patvirtinti, kad atsakymas yra neigiamas, ir iš esmės paaiškinti ir pagrįsti savo argumentus dešinėje skiltyje, remiantis atitinkamais klausimais. Valstybių narių taip pat prašoma prirėikus papildyti lentelę – pateikti tikslingą ir glaustą papildomą analizę ir (arba) patvirtinamuosius dokumentus, kuriais išsamiau pagrindžiami jų atsakymai į sąrašą pateiktus klausimus.

Jei valstybės narės negali pateikti pakankamo esminio pagrindimo, Komisija gali manyti, kad konkreči priemonė gali daryti reikšmingą žalą kai kuriems iš šešių

aplinkos tikslų. Tokiu atveju Komisija turėtų ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planui suteikti C reitingą pagal EGADP reglamento II priedo 2.4 punkte nustatytą kriterijų. Tai nedarytų poveikio EGADP reglamento 16 ir 17 straipsniuose išdėstytam procesui, visų pirma 16 straipsnio 1 dalyje nurodytai galimybei valstybei narei ir Komisijai toliau keisti informacija.

Išsamūs su šiuo etapu susiję pavyzdžiai pateikti IV priede.

Jei naudinga, atlikdamos esminį atitikties RŽNP vertinimą 2 etape, valstybės narės gali remtis II priede pateiktu papildomų įrodymų elementų sąrašu. Komisija šį sąrašą pateikia siekdama padėti valstybei narei, atliekančiai esminį vertinimą kontrolinio sąrašo 2 dalies pildymo etapu, įvertinti kiekvieną konkretų atvejį. Nors šiuo sąrašu naudotis nėra privaloma, valstybės narės gali juo remdamosi nustatyti įrodymų, kuriais galėtų argumentuoti, kad priemonė atitinka RŽNP, tipą ir išsamiau atsakyti į kontrolinio sąrašo 2 dalyje pateiktus bendruosius klausimus.